

Æble/PæreNYT

Nr. 34 // 24. november 2020

FÆLLES

Beskæring

- Store grene: Man kan godt gå i gang med udtagning af store grene nu. For at få reaktion tilbage ved udtagning af store grene, skal dette gøres inden februar.
 - Ved højt væksthiveau fjernes de kraftigste/mest dominerende grene.
 - Ved passende væksthiveau fjernes de kraftigste og svageste grene.
 - Ved lavt væksthiveau fjernes de svageste/nedhængende grene.
- Skær tilbage på stab.
- Toppen kan også beskæres nu.
- Finbeskæring: Ved lille frugtbelastning i år må der forventes mange blomsterknopper til 2021. Vent alligevel med finbeskæringen til det er tydeligt at se, hvad der er bladknopper og blomsterknopper.
- I parceller/sorter som er modtagelige for frugttrækræft bør beskæringen udføres i perioder med tørvejr eller med frost.

INDHOLD:

FÆLLES	1
Beskæring	1
Rodbeskæring	2
Frugttrækræft	2
Forbudsdato og Udløbsdato	2

KONVENTIONELT	3
Kobber ved bladfald	3
Urea ved bladfald	3
Ukrudtsbekæmpelse	3
Gode grunde til renhold træerne	4

ØKOLOGI	4
Nye økologitilsagn kan søges nu	4
NYT OM OrganicXseed	4
Bekæmpelse af mosegrise	4
Tips til forebyggelse af kræft	5
Læsket kalk mod frugttrækræft.....	5
Forebyggelse af skurv	6
Bladgødskning med kobber	6

Beskæring af Elstar. Ved beskæringen vinteren 2019/2020 blev der gemt relativt mange grene for at bevare blomsterknopper til 2020. Følgelig tages flere grene ud nu. Bemærk længden på stæbene.

Rodbeskæring

- Rodbeskæring om efteråret har den fordel, at man kan bedømme vækstniveauet i træerne før der beskæres.
- Bedømmer man vækstniveauet nu, er det ikke de skud, der udgår fra steder, hvor beskæringen sidste vinter er årsag til reaktion dvs. topskuddet og yderst på bundgrenene. Her er det nemlig ofte beskæringen, der har stimuleret til ekstra kraftig vækst. Se derfor på væksten i frugtpudskuddene; det er de skud der udgår fra den fortykkelse, hvor frugten har siddet.
- Væksten i indeværende sæson fortæller noget om vækstniveauet i træet, men rodbeskæring virker udelukkende fremadrettet.
- Ved moderat frugtbelastning i år må der forventes mange blomsterknopper til 2021. Er der forventning om mange blomsterknopper i 2021, må der ikke rodbeskæres for kraftigt, specielt ikke på let jord, hvor der ikke er vandingsmulighed til foråret.

Frugttrækræft

- Sår efter plukning, bladfald og beskæring i kombination med lunt og fugtigt vejr giver frugttrækræften gode infektionsmuligheder. Infektionsperioden af frugttrækræft her i løbet af efteråret og vinteren kan derfor sammenlignes med skurv-sæsonen om foråret.
- Læs om frugttrækræft i [Æblepærenyt nr 33 2020](#)

Forbudsdato og Udløbsdato

Vær opmærksom på forskellen på Forbudsdato og Udløbsdato.

Forbudsdato

Midlet bliver forbudt at anvende og opbevare fra denne dato.

Udløbsdato

- Når et middel bliver godkendt, gælder godkendelsen indtil en fastsat dato.
- Herefter kan midlet komme under revurdering eller godkendelsen kan ophøre.
- Udløbsdatoen for godkendelsen er altså *ikke* ensbetydende med, at midlet bliver forbudt at bruge efter denne dato.

Midlet kommer under revurdering og skal have fornyet godkendelsen. Der kan være tre udfald af revurderingsprocessen:

- Midlet får *ikke* fornyet godkendelsen, så får brugeren normalt 18 måneder til at opbruge restlagre. Derefter forbud mod brug og opbevaring.
- Midlet får ny godkendelse med samme vilkår dvs. ingen ændringer for brug.
- Ny godkendelse med ændrede vilkår. Normalt vil produkter med gammel etikette kunne anvendes på gamle vilkår.

Datoen for udløb af godkendelsen kan ændre sig!

- Hvis datoen for resultatet af revurderingsprocessen ikke kan overholdes, vil der komme en udsettelse.
- Derfor vil det kunne ses, at datoen for udløb af godkendelsen ændrer sig!

KONVENTIONELT

Kobber ved bladfald

- De sidste sorter har stadig grønne blade, men bladsvidninger på nuværende tidspunkt er uden betydning.
- Doseringen af kobber kan derfor øges til ca 3 kg/ha.
- Da kobberoxyklorid er uformuleret kan der i behandling under bladfald tilsættes additiv f.eks. Designer 0,25 l/ha i 200 l/ha.
- Bemærk at additivet skal være godkendt til æbler/pærer.

Urea ved bladfald

- Hvis der er steder i plantagen, hvor har været skurv i sæsonen, er udbringning af urea om efteråret meget vigtigt. Når det gælder om at nedbringe mængden af skurvsmitte til året efter, er det mest effektivt at udbringe urea omkring bladfald.
- Størst virkning opnås, når der køres 2 gange med 20-25 kg urea pr ha i hver sprøjtning.
- Selvom der er kørt med mindre doseringer urea lige efter høst for at styrke blomsterknopperne, bør der altså også køres urea omkring bladfald, hvis der er skurv.
- Hvis det er praktisk muligt, bør græsset slås efter bladfald - i hvert fald de steder hvor der er skurv. Findelte blade er nemlig lettere at omsætte for regnormene.

Ukrudtsbekæmpelse - efter bladfald

Roundup (glyphosat)

- Da der kan opstå alvorlige skader på træerne, hvis der sker optagelse af glyphosat, tilrådes det først at køre glyphosat, når der ikke længere risiko for, at ukrudtsmidlet bliver optaget via rodsrud og nedhængende grene. Det vil med andre ord sige, når de sidste blade er faldet af - også af rodsrude.
- Glyphosat virker helt ned til 3-5 °C, men jo lavere temperaturen er, jo længere tid går der, før effekten ses. Efter behandling med glyphosat skal det helst være tørvejr i 6 timer eller mere. Benyt muligheden hvis der kommer tørvejrperiode, hvor det efter behandling er tørvejr i nogle dage.
- Det er blandt andet græsser og de flerårige ukrudtsarter (tidsler m.fl.), som det er aktuelt at bruge glyphosat imod om efteråret. Det er dog en forudsætning for virkningen, at ukrudtet fortsat er grønt og i vækst. Dette er især vigtigt for det flerårige ukrudt.

Diflufenican

- Diflufenican-midler er jordmidler, som skal anvendes på fugtig, bar jord, meget gerne med efterfølgende jordfugtighed i en længere periode. Midlet lægger sig som en film og virker på fremspirende ukrudt. Når jorden er fugtig opnås en god fordeling af midlet. Når midlet bruges efterår/vinter vil virkningen først være til foråret, når ukrudtsfrøene spirer. Lav temperatur og kun lidt sol i løbet af vinteren gør, at der vil være meget lille nedbrydning af midlet frem til foråret.
- Vær obs på at godkendelsen til "mindre anvendelse" til brug i vinterhalvåret kun gælder DFF, Legacy 500 SC, Quartz, men ikke Diflanil 500 SC.
- Det er tilladt med 1 behandling om efteråret efter høst og ikke senere end 8 måneder før høst. I nyplantninger hvor der ikke skal høstes må midlerne anvendes 1 gang om foråret før knopbrydning eller 1 gang om efteråret.

- Diflufenican er god til frøkrudtsarter, men har stort set ingen virkning på rod ukrudt.
- Brug af Diflufenican-midler vil være aktuelt i nyplantninger (hvor frøkrudtet dominerer og hvor der ikke bruges Round-up til foråret/forsommeren) og i plantninger, hvor der er massive problemer med frøkrudt.
- I etablerede plantninger, hvor der er et "tæppe" af ukrudt under træerne anbefales det i første omgang at bruge Round-up til at få bugt med det ukrudt, som er under træerne nu, og så bruge Diflufenican senere.
- Dosering: doseringen ligger på max 0,25 l/ha. Eksempel: Hvis der skal sprøjtes 0,25 liter pr. hektar i en 10 hektar plantage, så skal sprøjten kalibreres til at give 0,25 l/ha i det sprøjtede areal. Hvis træækken fylder ca. 1/3 af arealet (dvs. omkring 3,3 hektar i dette eksempel) så bliver forbruget af DFF i hele den 10 ha store plantage ca. 0,83 liter (3,3 hektar x 0,25 l/ha).

Gode grunde til renhold under træerne

- Ukrudt konkurrerer med træerne om vand og næring.
- Vegetation under træerne giver gode forhold for at mus og mosegrise trives og gør skade på træerne.
- Om foråret vil vegetation under træerne påvirke varmeudstrålingen. Varmeudstrålingen fra renholdt jord er større, og det vil dermed have betydning for temperaturen i træerne, at der rent under træerne. Ved frost i blomstringen er det små forskelle, som afgør, om/hvor omfattende skaden bliver.

ØKOLOGI

Nye økologitilsagn kan søges nu og frem til d. 21. december

Økologiske arealtilskud samt tilskud til pleje af græs- og naturarealer kan søges fra d. 2. november og frem til den 21. december. Tilsagnet er 5-årigt, så hvis du allerede har et gyldigt tilsagn på alle dine marker, skal du ikke søge nu. Men hvis dit tilsagn udløb d. 31. august i år, så kan du - eller din konsulent - genansøge det i november-december. Du kan se udløbsdatoen for dine tilsagn i fællesskemaet på siden med økologiske arealtilskud.

NYT OM planter og frø på OrganicXseed

Tjek altid organicxseeds.dk inden du bestiller frø og planter, og hvis den ønskede sort ikke findes i økologisk kvalitet, så kan du søge dispensation til ikke-økologiske barrods-planter.

Hvis du får en dispensation, så har dispensationen **en udløbsdato**.

Nu skal du modtage planterne og plante planterne inden dispensationen udløber.

Dispensationsperioderne følger årstiderne. Så hvis du søger og får en dispensation i december, så udløber den på vinterens sidste dag, den 28. februar. Så hvis du ansøger om dispensationer anbefales det at gøres på årstidens 1. dag. F.eks. den 1. december eller den 1. marts.

I www.organicxseeds.dk figurerer nu en række udenlandske firmaer, der tilbyder økologiske planter på det danske marked.

Denne udløbsdato for dispensationen besværliggør langtidsplanlægning af nyplantninger samt forringer muligheden for at sikre sig planter af en optimal kvalitet.

Bekæmpelse af mosegrise

For at forebygge mosegrise er det vigtigt efter høst at holde plantagen ren for ukrudt i træækken, at holde græsset kort og fjerne nedfaldsæbler. Nedfaldsæbler er foder til mosegrisene.

Erfaring viser, at hvis der kobles en tromle efter græsslåmaskinen så generer dette mosegrisene. Deres gange trykkes sammen.

Stubharvning flere gange i løbet af sæsonen hæmmer angreb af mosegrise.

Brug af kraftigere grundstammer, som M26 og MM106 betyder at træerne lettere overlever angreb af mosegrise.

En naturlig bestand af lækat kan også holde mosegrise nede.

Tips til forebyggelse af kræft

I en ung plantning er det vigtigt at fjerne de træer, som tidligt viser angreb af løvtrækræft. Det er den mest effektive metode til forebyggelse af kræft.

- Plant på veldrænet jord.
- Brugt sundt plantemateriale.
- Plant de mindst modtagelige sorter.
- Hold træerne i rolig vækst.
- Beskæring og fjernelse af angrebet materiale skal ske i tørt vejr og i tørre træer.
- Fjern angreb flere gange, gerne hver 4.-6. uge i sæsonen. Start før blomstring. I plantager, som har praktiseret dette helt fra starten af plantning er der meget mindre frugttrækræft når træerne vokser til.
- Sår fra skadedyr som diverse lus og skurv er indfaldsteder til kræft.
- Kræftsår kan bl.a. fjernes med stemmejern eller huljern til at fjerne sår.
- Maskinbeskæring udføres lige før blomstring i tørt, lunt vejr, hvor sår heler hurtigst.
- Fjern inficeret materiale fra plantagen og brænd det. Inficeret, afklippet materiale kan udsende sporer i op til to år.

Læsket kalk mod frugttrækræft

Calciumhydroxid-læsket kalk er et godkendt basisstof som er godkendt til økologisk produktion mod frugttrækræft i kernefrugt og stenfrugt.

Læsket kalk må bruges til bekæmpelse af frugttrækræft ved udsprøjtning maksimum 7 gange i perioden fra bladfald til sidst i december.

Dosering er 15-25 kg per ha. For at undgå tilstopning af dyser er det en god ide først at røre den læskede kalk op med vand i et kar/balje.

Lad det stå i 5 min. Lad bundfaldet ligge og brug resten i sprøjten.

Læsket kalk må anvendes til pletbehandling 1-2 gange ved sårbehandling efter beskæring, når træerne er i vinterdvale.

Læsket kalk er en stærk base og er farligt for øjnene og kan give hudirritation. Der kræves beskyttelsesbriller og handsker for at håndtere læsket kalk.

Læsket kalk forhandles under en lang række navne som f.eks. hydratkalk, luftlæsket kalk, byggekalk, fed kalk, kalkmælk, hvidtekalk og kulekalk.

Læsket kalk har en vis virkning overfor frugttrækræft. Men man skal ikke forvente 100 % effekt.

Løvtrækræft (tidligere frugttrækræft) er en almindelig årsag til frugtråd, både i plantagerne og på lagere. Her ses angreb af forskellig udvikling. Foto: Institut for Fødevarer, Årsløv

Forebyggelse af skurv til næste år

Skurv smitter fra de nedfaldne blade. Hvis der har været skurvangreb i år er det vigtigt at sørge for en god omsætning af de nedfaldne blade.

En kørsel med græsslåning og mekanisk renholdelse nu, vil øge nedbrydningen af bladene. Bladene nedmuldes og findeles. Derved kan regnorme og mikroorganismer hurtigere nedbryde skurvinficeret løv.

Bladgødsning med kobber

Så længe bladene er grønne og fortsat fotosynteseaktive og der opbygges reserver i træet, bruges ca 0,5 kg kobberoxyklorid pr ha. Denne dosering er for lav til at have sideeffekt på frugttræk-ræft.

For at kunne bladgødske med kobber kræves dokumenteret mangel og en konsulenterklæring.

Maya Bojesen

Tlf. 21 71 77 57

myb@hortiadvise.dk

Hanne Lindhard Pedersen

Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47

hlp@hortiadvise.dk